

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2514-2520 ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอเป็น 5 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย ได้แก่ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514-2520 รวมทั้งสิ้น 140 คน ผู้วิจัยได้รับข้อมูลคืนมาวิเคราะห์จำนวน 102 ราย จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ ดังแสดงในตารางที่ 1

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ

อายุ เพศ	26 - 30 ปี		31 - 35 ปี		36 - 40 ปี		41 - 45 ปี		46 ปีขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ชาย	7	6.87	10	9.80	15	14.70	9	8.82	1	0.98	42	41.17
หญิง	9	8.82	13	12.75	24	23.53	12	11.76	-	-	58	56.86
ไม่ระบุ	-	-	1	0.98	1	0.98	-	-	-	-	2	1.97
รวม	16	15.69	24	23.53	40	39.22	21	20.58	1	0.98	102	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร มีอายุในปัจจุบัน (เมษายน 2525) ระหว่าง 31 - 40 ปี และเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ร้อยละของครุศาสตร์มหาบัณฑิต จำแนกตามพื้นฐานความรู้ปริญญาตรี และการเข้าเรียนตามหลักสูตรปริญญาโท

การเข้าเรียนต่อ ปริญญาโท	เรียนต่อจากระดับ ประกาศนียบัตรชั้นสูง		เรียนตามหลักสูตร ปริญญาโทโดยตรง		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
สาขาวิชาประถมศึกษา	12	11.76	53	51.96	65	63.72
สาขาวิชาอื่น	-	-	37	36.28	37	36.28
รวม	12	11.76	90	88.24	102	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนมากเป็น
มหาบัณฑิตที่มีพื้นฐานความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่เรียนต่อจาก
ระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง(ประถมศึกษา) และผู้ที่เข้าเรียนตามหลักสูตรระดับปริญญาโท
โดยตรง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงการใช้เวลาในการเรียนระดับปริญญาโทของมหาบัณฑิต

ระยะเวลา	จำนวน	%
ต่ำกว่า 2 ปี	10	9.80
2 ปี เต็ม	54	52.94
2 ปี 1 เดือน - 2 ปี 6 เดือน	15	14.71
2 ปี 7 เดือน - 3 ปี	5	4.91
3 ปี 1 เดือน - 3 ปี 6 เดือน	6	5.88
3 ปี 7 เดือน - 4 ปี	7	6.86
สูงกว่า 4 ปี	4	3.92
ไม่ระบุ	1	0.98
รวม	102	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่าครุศาสตรมหาบัณฑิตส่วนมากใช้เวลาในการเรียนในระดับปริญญาโท เป็นเวลา 2 ปี เต็ม ทั้งนี้กรณีนี้เรียนต่อจากระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ประถมศึกษา) นับเวลาเรียนต่อเนื่องกันด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามมูลเหตุจูงใจที่เข้า
เรียนในระดับปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา

มูลเหตุจูงใจ	จำนวน	%
ปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาซึ่ง		
ปฏิบัติงานอยู่	44	43.14
เพิ่มพูนวิทยฐานะ	26	25.49
สอดคล้องกับพื้นความรู้ปริญญาตรี	19	18.62
เป็นทางก้าวหน้าของชีวิตและการประกอบอาชีพ	13	12.74
นำความรู้ไปใช้ในการฝึกหัดครู	16	15.68
เลื่อนระดับเงินเดือนสูงขึ้น	3	2.94
นำความรู้ไปใช้ในการนิเทศการศึกษา	2	1.96
มีโอกาสเปิดให้ได้เข้าเรียน	4	3.92
อื่น ๆ	5	4.90

จากตารางที่ 4 แสดงซึ่งมูลเหตุจูงใจของครูศาสตรมหาบัณฑิต ในการเข้า
เรียนระดับปริญญาโทสาขาวิชาประถมศึกษา ร้อยละ 43.14 ต้องการนำความรู้ไปปรับปรุง
การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาซึ่งปฏิบัติงานอยู่มาแต่เดิม ร้อยละ 25.49 ต้องการ
เพิ่มพูนวิทยฐานะเพื่อความก้าวหน้าในชีวิตการงาน และร้อยละ 18.62 เห็นว่าสอดคล้อง
กับพื้นความรู้ปริญญาตรี

ตารางที่ 5 ร้อยละของครุศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามสังกัดและแหล่งปฏิบัติงาน

สังกัด แหล่งปฏิบัติงาน	กระทรวงศึกษาธิการ		ทบวงมหาวิทยาลัย		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง(ยกเว้น กรุงเทพมหานคร)	7	6.86	28	27.45	35	34.31
ภาคเหนือ	14	13.73	-	-	14	13.73
ภาคใต้	21	20.59	2	1.96	23	22.55
ภาคอีสาน	9	8.82	2	1.96	11	10.24
รวม	16	15.69	3	2.94	19	18.63
รวม	67	65.69	35	34.31	102	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครุศาสตรมหาบัณฑิตกระจายออกไปปฏิบัติงานทุกภาคของประเทศ แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนถึงร้อยละ 34.31 และในจำนวนนี้ปฏิบัติงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเป็นส่วนมาก เมื่อพิจารณาในด้านสังกัดในการปฏิบัติงานของครุศาสตรมหาบัณฑิตทั้งหมดแล้วส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 65.69 ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 6 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิต จำนวนตามลักษณะงานประจำที่ปฏิบัติ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	จำนวน (N = 102)	%
งานการสอน	86	84.31
งานการวิจัย	22	21.56
งานบริหารการศึกษา	25	24.51
งานนิเทศการศึกษา	57	55.88
งานบริการวิชาการแก่ชุมชน	41	40.20
งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	10	9.80
อื่น ๆ	2	1.96

ตารางที่ 7 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีงานสอนเป็นงานประจำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่ทำการสอน

ระดับการศึกษาที่ทำการสอน	จำนวน (N = 102)	%
ก่อนประถมศึกษา	5	4.90
ประถมศึกษา	52	50.98
มัธยมศึกษา	5	4.90
อุดมศึกษาหรือการฝึกหัดครู	71	69.60

จากตารางที่ 6 และตารางที่ 7 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตส่วนมากมีงานสอนเป็นงานประจำ งานนิเทศการศึกษา และงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชนเป็นงาน

ประจำ งานนิเทศการศึกษาและงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชนเป็นงานประจำรองลงมา ตามลำดับ ส่วนงานเฉพาะค่านวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีจำนวนผู้ปฏิบัติ น้อยที่สุด

สำหรับครู ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตที่มืงงานการสอนเป็นงานประจำส่วนใหญ่สอนใน ระดับอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู และสอนในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนรองลงมา ส่วนที่ สอนระดับอื่นนอกจากนี้มีเพียง เล็กน้อย

ตารางที่ 8 ร้อยละของครู ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตจำแนกตามจำนวนผู้ที่ปฏิบัติงาน พิเศษอันหมายถึงงานที่ช่วยเพิ่มพูนรายได้โดยไม่มีการบังคับให้ ปฏิบัติกับจำนวนผู้ที่ไม่ปฏิบัติงานพิเศษ

การปฏิบัติงานพิเศษ	จำนวน	%
ปฏิบัติงานพิเศษ	42	41.18
ไม่ปฏิบัติงานพิเศษ	60	58.82
รวม	102	100.00

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานพิเศษ เพื่อเพิ่มพูน
รายได้นอกเหนือจากงานประจำ จำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	จำนวน(N = 102)	%
แต่งหนังสือตำราหรือหนังสืออื่น ๆ	11	10.78
งานวิจัย	3	2.94
สอนพิเศษ	17	16.67
ธุรกิจการค้า	7	6.86
การเกษตรกรรม	4	3.92

จากตารางที่ 8 และตารางที่ 9 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานพิเศษ มีจำนวนน้อยกว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่ปฏิบัติงานพิเศษเพื่อเพิ่มพูนรายได้นอกเหนือจากงานประจำ งานพิเศษที่ปฏิบัติส่วนใหญ่คือการสอนพิเศษ การแต่งหนังสือตำราหรือหนังสืออื่น ๆ สำหรับงานด้านการวิจัย ธุรกิจการค้า และการเกษตรกรรมมีจำนวนน้อย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การเพิ่มพูนทางวิชาการและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานครูศรสตรมหาบัณฑิตที่ได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาเพิ่มเติมหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว มีจำนวนร้อยละ 16.66 ดังแสดงระดับการศึกษาที่เข้าศึกษาในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ร้อยละของครูศรสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามระดับการศึกษาที่เข้าศึกษาเพิ่มเติมหลังจากสำเร็จการศึกษา

ระดับการศึกษา	ในประเศ		ต่างประเทศ							
			กำลังศึกษาอยู่		ศึกษาสำเร็จแล้ว		รวม			
	จำนวน (N=102)	%	จำนวน (N=102)	%	จำนวน (N=102)	%	จำนวน (N=102)	%	จำนวน (N=102)	%
ปริญญาเอกสาขาประณศึกษา (หลักสูตรและการสอน)	-	-	-	-	-	-	4	3.92	4	3.92
ปริญญาเอกสาขาอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาโทสาขาอื่น	-	-	2	1.96	2	1.96	-	-	2	1.96
ปริญญาตรีสาขาอื่น	4	3.92	2	1.96	-	-	-	-	6	5.88
ประกาศนียบัตรชั้นสูงสาขาอื่น	-	-	1	0.98	-	-	-	-	1	0.98
วิชาชีพระยะสั้นหรือประกาศนียบัตรสาขาอื่น ๆ	-	-	3	2.94	-	-	1	0.98	4	3.92
รวม	4	3.92	8	7.84	-	-	5	4.90	17	16.66

จากตารางที่ 10 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ไปเข้าศึกษาเพิ่มเติมในสถานศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วมีเพียงส่วนน้อย กล่าวคือมีจำนวนร้อยละ 16.66 ของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดและในจำนวนนี้มีผู้เข้าศึกษาเพิ่มเติมระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นมากที่สุด รองลงมาได้แก่การศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาประถมศึกษา(หลักสูตรและการสอน) และการเข้าศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันอื่น ๆ

ตารางที่ 11 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีความต้องการเข้าศึกษาเพิ่มเติมในสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต้องการ

ระดับการศึกษาที่ต้องการ	จำนวน(N = 102)	%
ปริญญาเอกสาขาประถมศึกษา(หลักสูตรและการสอน)	49	48.04
ปริญญาเอกสาขาอื่น	24	23.53
ปริญญาโทสาขาอื่น	3	2.94
ปริญญาตรีสาขาอื่น	6	5.88
วิชาชีพพระยะสันหรือประกาศนียบัตรสาขาอื่น ๆ	2	1.96
รวม	84	82.35

จากตารางที่ 11 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีความต้องการเข้าศึกษาต่อหรือศึกษาเพิ่มเติมในสถานการศึกษาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก กล่าวคือมีถึงร้อยละ 82.35 ของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกสาขาประถมศึกษา(หลักสูตรและการสอน) หรือปริญญาเอกสาขาวิชาอื่น ส่วนที่แสดงความจำนงเข้าศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโทและปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นหรือวิชาชีพพระยะสันมีน้อยมาก

ตารางที่ 12 ร้อยละของครูคณาจารย์บัณฑิตที่มีความต้องการศึกษาต่อหรือ
เข้าศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันการศึกษาแต่ไม่ได้เข้าศึกษา
จำแนกตามลักษณะของปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (N = 102)	%
อายุมากเกินไป	7	8.33
สุขภาพไม่แข็งแรง	4	4.76
จำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อครอบครัว	25	29.76
จำเป็นต้องใช้เวลาเพื่องานประจำ	5	5.95
ขาดทุนทรัพย์	10	11.90
ภาษาต่างประเทศ	19	22.61
พื้นความรู้ยังไม่เพียงพอ	4	4.76
เจ้าสังกัดไม่สนับสนุน	9	10.71
ไม่มีเปิดสอนในสถาบันการศึกษาในประเทศ	14	16.66
อื่น ๆ	6	7.14

จากตารางที่ 12 แสดงว่าในบรรดาครูคณาจารย์บัณฑิตที่มีความต้องการ
ศึกษาต่อหรือเข้าศึกษาเพิ่มเติมในสถานศึกษา จำนวน 84 คน ไม่ได้เข้าศึกษาต่อเนื่อง
จากมีปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความจำเป็นต้องใช้
เวลาเพื่อครอบครัวมากที่สุด ด้านภาษาต่างประเทศและด้านไม่มีการเปิดสอนสาขาวิชา
ที่ต้องการภายในประเทศเป็นปัญหาสำคัญรองลงมา

ตารางที่ 13 ร้อยละของครุศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามปริมาณของผู้ประกอบอาชีพแล้ว และผู้ที่ยังไม่ประกอบอาชีพตามสภาพการศึกษา

สภาพการศึกษา	ประกอบอาชีพแล้ว		ยังไม่ประกอบอาชีพ		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
ขณะกำลังศึกษาตาม						
หลักสูตร ค.ม. (ประณศึกษา)	88	86.27	14	13.73	102	100
ศึกษาจบหลักสูตร ค.ม. (ประณศึกษา) แล้ว	102	100	-	-	102	100

จากตารางที่ 13 แสดงว่าปัจจุบันครุศาสตรมหาบัณฑิตประกอบอาชีพแล้วทั้งหมด และในจำนวนนี้เมื่อครั้งกำลังศึกษาตามหลักสูตร ค.ม. (ประณศึกษา) ยังมีผู้มิได้ประกอบอาชีพจำนวนร้อยละ 13.73

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ร้อยละของครุศาสตร์มหาบัณฑิต จำแนกตามประเภทของผลงานทางวิชาการที่มีหลังจากสำเร็จการศึกษา

ประเภทของผลงานทางวิชาการ	ร้อยละของมหาบัณฑิตที่มีผลงาน	จำนวนเรื่องเฉลี่ยต่อคน
แต่งตำราทางวิชาการ	41.18	1.76
แปลตำราทางวิชาการ	3.92	1.25
เขียนบทความ	34.31	5.15
งานวิจัย	46.07	1.73
การประดิษฐ์นวัตกรรมทางการศึกษา	8.82	1.22
แต่งหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็ก	5.88	3.83
ทำคู่มือครูหรือโครงการสอน	6.86	2.37

จากตารางที่ 14 แสดงว่าเมื่อพิจารณาคำนวณผลงานทางวิชาการหลังจากสำเร็จการศึกษาของครุศาสตร์มหาบัณฑิตแล้ว ปรากฏว่าผลงานค่านงานวิจัยและแต่งหนังสือตำรามีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 46.07 และร้อยละ 41.18 ตามลำดับ เมื่อคำนวณจำนวนเรื่องของผลงานเฉลี่ยต่อคนแล้ว คิดเป็น 1.73 และ 1.76 เรื่องตามลำดับ นอกจากนี้มีครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่เสนอผลงานทางวิชาการด้านเขียนบทความเผยแพร่ จำนวนร้อยละ 34.31 และมีผลงานด้านนี้โดยเฉลี่ยคนละ 5.15 เรื่อง สำหรับผลงานทางวิชาการด้านอื่น ๆ ยังมีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบกับผลงานด้านแต่งหนังสือตำรา งานวิจัยและการเสนอบทความ

ตารางที่ 15 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การงาน ขณะกำลังศึกษาตามหลักสูตร ค.ม.(ประถมศึกษา) และในปัจจุบัน

สภาพการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่การงาน	ขณะกำลังศึกษา ค.ม.(ประถมศึกษา)		ปัจจุบัน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	-	11	10.78
ครูใหญ่	-	-	2	1.96
ผู้ช่วยครูใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	12	11.76	5	4.90
ครูหรืออาจารย์ผู้สอน	62	60.78	56	54.90
หัวหน้าคณะวิชา	-	-	2	1.96
รองหัวหน้าคณะวิชา	2	1.96	2	1.96
หัวหน้าภาควิชา	2	1.96	3	2.94
หัวหน้าฝ่ายของมหาวิทยาลัย	-	-	2	1.96
หัวหน้าฝ่ายของโรงเรียนสาธิต	-	-	1	0.98
หัวหน้าหมวดวิชา	10	9.80	8	7.84
นักวิชาการการศึกษา	-	-	3	2.94
ผู้ช่วยผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด	-	-	1	0.98
รองอธิการวิทยาลัยครู	1	0.98	2	1.96
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	-	-	1	0.98
เจ้าหน้าที่วิชาการ ส่วนการศึกษาจังหวัด	3	2.94	-	-
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	5	4.90	6	5.88
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	-	-	3	2.94
หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	-	-	1	0.98

ตารางที่ 15 (ต่อ).

สถานการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่การงาน	ขณะกำลังศึกษา ค.ม.(ประถมศึกษา)		ปัจจุบัน	
	จำนวน	%	จำนวน	%
หัวหน้าฝ่ายของศูนย์การศึกษา				
นอกโรงเรียน	-	-	1	0.98
หัวหน้าฝ่ายงานบริหารทั่วไป	-	-	1	0.98
อาจารย์ฝ่ายแนะแนว	-	-	3	2.94
อาจารย์ฝ่ายอนามัยและปฐมพยาบาล	-	-	1	0.98
ยังไม่ประกอบอาชีพ	14	13.72	-	-
ไม่ระบุ	5	4.90	5	4.90

จากตารางที่ 15 แสดงว่าครุศาสตรมหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นครูหรืออาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาทั้งขณะที่กำลังศึกษาตามหลักสูตร ค.ม.(ประถมศึกษา) (60.78%) และในปัจจุบัน(54.90%) ส่วนตำแหน่งหน้าที่อื่น ๆ มีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับตำแหน่งหน้าที่ครูอาจารย์ผู้สอน นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าครุศาสตรมหาบัณฑิตได้กระจายไปปฏิบัติงานสายงานอื่น ๆ มากขึ้น หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว และเมื่อพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการจะเห็นว่าปัจจุบันมีผู้ได้รับแต่งตั้งเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวนร้อยละ 10.78 ในขณะที่กำลังศึกษาตามหลักสูตร ค.ม.(ประถมศึกษา) ยังไม่มีผู้ได้รับแต่งตั้ง

ตารางที่ 16 ร้อยละของครูศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามความเห็นต่อการสำเร็จการศึกษา ค.ม. (ประถมศึกษา) ที่มีผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ระดับความเห็น	จำนวน	%
มากที่สุด	28	27.45
มาก	53	51.96
ปานกลาง	18	17.65
น้อย	3	2.94
รวม	102	100.00

จากตารางที่ 16 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสำเร็จการศึกษาปริญญาครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มีผลส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมาก และมากที่สุดตามลำดับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษา และครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาประถมศึกษาในค่านต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษา และครูศาสตรมหาบัณฑิตที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาประถมศึกษา

ลำดับ	ความคิดเห็นต่อการจัด การเรียนการสอน	พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาประถมศึกษา		พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
1	ควรจัดหลักสูตรแบ่งเป็น สายวิชา เช่นสายหลักสูตร และการสอน สายการ ศึกษาปฐมวัย	3.61	1.00	เห็นด้วย	3.41	1.17	ไม่แน่ใจ	0.83
2	ท่านเห็นว่าการจัดวิชา การประถมศึกษาวิภาค (Practicum) เหมาะ สมแล้ว	3.39	0.97	ไม่แน่ใจ	3.65	1.03	เห็นด้วย	1.18
3	หลักสูตรควรเน้นทฤษฎี และแนวคิดทางการ ประถมศึกษามากกว่า การปฏิบัติ	2.52	1.13	ไม่เห็นด้วย	3.06	1.24	ไม่แน่ใจ	2.25

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นต่อการจัด การเรียนการสอน	พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาประถมศึกษา		พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น		t
		$\bar{X}$	S.D. ความหมาย	$\bar{X}$	S.D. ความหมาย	
4	หลักสูตรเปิดวิชาเลือก และเปิดโอกาสให้เลือก เรียนเพียงพอกับความ สนใจของนิสิต	3.81	1.07 เห็นด้วย	2.95	0.71 เห็นด้วย	0.70
5	ควรเปิดโปรแกรมให้ เลือกเรียนรายวิชา และสอบรวมยอด (Comprehansive) แทนการเลือกเรียนราย วิชาและทำวิทยานิพนธ์ ได้	2.86	1.12 ไม่น่าใจ	3.16	1.32 ไม่น่าใจ	1.15
6	ควรเพิ่มรายวิชาบังคับ เกี่ยวกับการประถมศึกษา เพื่อให้ได้ความรู้ลึกซึ้ง กว้างขวางตรงสายวิชา	4.00	0.96 เห็นด้วย	4.08	0.83 เห็นด้วย	0.69
7	เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ น่าสนใจและทันสมัย	3.56	0.89 เห็นด้วย	3.86	0.72 เห็นด้วย	2.14*

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	ความคิดเห็นต่อการจัด การเรียนการสอน	พื่นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาประถมศึกษา		พื่นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น		t	
		$\bar{X}$	S.D. ความหมาย	$\bar{X}$	S.D. ความหมาย		
8	พื่นความรู้ปริญญาตรีของ ท่านทำให้เกิดปัญหาใน การเรียนเพราะหลักสูตร ค.ม. (ประถมศึกษา) ไม่ สอดคล้องกับหลักสูตรที่ ท่านเรียนมาในระดับ ปริญญาตรี	1.15	0.56	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	2.31	1.10	ไม่เห็นด้วย 4.41**
9	ผู้ที่จบหลักสูตร ค.ม. (ประถมศึกษา) จำเป็น ต้องมีความสามารถใน ทักษะการสอนระดับ ประถมศึกษา เป็นตัวอย่าง ที่ดีได้	4.28	0.89	เห็นด้วย	4.00	1.10	เห็นด้วย 1.40
10	ผู้ที่จบหลักสูตร ค.ม. (ประถมศึกษา) จำเป็น ต้องมีความสามารถใน การวิจัยขั้นพื้นฐาน	4.40	0.68	เห็นด้วย	4.32	0.47	เห็นด้วย 0.57

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	ความเห็นต่อการจัด การเรียนการสอน	พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาประถมศึกษา		พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
11	ประสบการณ์ที่ท่านได้รับ จากการเรียนการสอน ทำให้ ท่านได้แนวคิดหรือวิธี การแก้ปัญหาการประถมศึกษา ศึกษาในชนบท	4.40	0.80	เห็นด้วย	4.03	0.55	เห็นด้วย	2.64**
12	การให้งานของอาจารย์ (Assignment) ส่วน ใหญ่เหมาะสมกับลักษณะ รายวิชาและเวลาเรียน	3.63	0.74	เห็นด้วย	3.70	0.78	เห็นด้วย	0.41
13	จำนวนหน่วยกิตของแต่ละ รายวิชาส่วนใหญ่เหมาะสม กับลักษณะรายวิชาและ เวลาเรียน	3.82	0.61	เห็นด้วย	4.00	0.33	เห็นด้วย	2.00*
14	การจัดบริการห้องสมุด และสื่อการเรียนต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์อำนวยการ ความสะดวกแก่นิสิต เพียงพอ	3.00	1.04	ไม่แน่ใจ	3.54	0.96	ไม่แน่ใจ	1.47

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	ความเห็นต่อการจัด การเรียนการสอน	พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาประถมศึกษา		พื้นความรู้ปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น		t		
		$\bar{X}$	S.D. ความหมาย	$\bar{X}$	S.D. ความหมาย			
15	นิสิตได้มีโอกาสทราบข้อ คิดเห็นของอาจารย์ต่อ งานที่นิสิตเสนอไป	3.21	0.87	ไม่แน่ใจ	3.86	0.68	เห็นด้วย	3.03**
16	การแบ่งกลุ่มให้ร่วมกัน รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย เป็นกิจกรรม ที่ทันชอบ	3.86	0.81	เห็นด้วย	4.16	0.76	เห็นด้วย	1.76
17	กิจกรรมการเรียนการ สอนส่วนใหญ่เปิดโอกาส ให้นิสิตแสดงความคิด เห็นทางวิชาการได้ อย่างเสรี	3.88	0.82	เห็นด้วย	4.12	0.69	เห็นด้วย	2.00*
18	ควรเน้นความสำคัญ ของการสอบไล่ปลาย ภาคเรียนให้มากขึ้น กว่าเดิม	2.18	0.83	ไม่เห็นด้วย	2.67	1.23	ไม่แน่ใจ	2.33*
19	ท่านเห็นว่าเกณฑ์การ ประเมินผลรายวิชา ต่าง ๆ ส่วนใหญ่ เหมาะสมแล้ว	3.34	0.89	ไม่แน่ใจ	3.78	0.64	เห็นด้วย	3.14**

ที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 มีสี่เรื่องคือ เรื่องพื้นความรู้ปริญญาตรีซึ่งทั้งสองกลุ่มเห็นว่าไม่ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนแต่ระดับความเห็นแตกต่างกัน เรื่องการได้รับแนวความคิดหรือวิธีการแก้ปัญหาการประถมศึกษาในชนบท ทั้งสองกลุ่มเห็นด้วย แต่กลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษาเห็นด้วยมากกว่า เรื่องนิสิตได้มีโอกาสทราบข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่นิสิตเสนอไปกลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นมีความเห็นด้วย ส่วนกลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษาประเมินอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เช่นเดียวกับความเห็นในเรื่องความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาประถมศึกษาแตกต่างกันห้าเรื่องคือเรื่องการเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างเสรี เรื่องความน่าสนใจและทันสมัยของเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ และเรื่องความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความเห็นด้วย แต่กลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นเห็นด้วยในระดับมากกว่ากลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษาล้วนในเรื่องให้เน้นการจัดหลักสูตรค่านิยมและแนวคิดทางการศึกษามากกว่าการปฏิบัติ และเรื่องให้เน้นความสำคัญของการสอบไล่ปลายภาคเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิม กลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษาไม่เห็นด้วยส่วนกลุ่มที่มีพื้นความรู้ปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นมีความเห็นกำกวมหรือไม่แน่ใจ

ในเรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาประถมศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กล่าวคือมีความเห็นคล้ายคลึงกันในเรื่องหลักสูตร เปิดวิชาเลือกและเปิดโอกาสให้เลือกเรียนเพียงพอกับความสนใจของนิสิต ควรเพิ่มรายวิชาบังคับเกี่ยวกับการประถมศึกษา ผู้ที่จบหลักสูตร ก.ม. (ประถมศึกษา) จำเป็นต้องมีความสามารถในการวิจัยขั้นพื้นฐาน และความสามารถในทักษะการสอนระดับประถมศึกษาให้เป็นตัวอย่างที่ดีได้ ความเหมาะสม

ของการให้งานของอาจารย์ส่วนใหญ่ การรับผิดชอบปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกันเป็นกลุ่ม อาจารย์ภาควิชาประถมศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นผู้นำทางวิชาการ ประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการทางการประถมศึกษา ตลอดจนความเห็นวาทศาสตร์มหาบัณฑิตได้เกิดการ เรียนรู้ในศาสตร์สาขาวิชาประถมศึกษาควบคู่กับการเรียน ตลอดจนหลักสูตร ส่วนความคิดเห็นคำนำให้จัดหลักสูตรออกเป็นสายวิชาและความเหมาะสมของการจัดรายวิชาการประถมศึกษาวินิต มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มมีความเห็นคล้ายคลึงกัน ประเมินอยู่ในระดับไม่แน่ใจถึงระดับเห็นด้วย นอกจากนี้ครูศาสตร์มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันใน เรื่องควรเปิดโปรแกรมให้ เลือกเรียนรายวิชาและสอบรวบยอด แทนการเลือกเรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ได้ กับเรื่องการจัดบริการห้องสมุดและสื่อ การเรียนต่าง ๆ ของคณะครูศาสตร์ที่อำนวยความสะดวกแก่นิสิตเพียงพอ ครูศาสตร์ - มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มประเมินอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศาสตร์มหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตารางที่ 18 ตารางที่ 19 และตารางที่ 20

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูศาสตร์มหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนแล้วและจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
1	หลักการพัฒนาหลักสูตร	3.81	1.09	มาก	3.82	1.03	มาก	0.05
2	การสร้างหลักสูตรประถมศึกษา	3.46	1.18	ปานกลาง	3.69	1.02	มาก	0.01

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
3	การพัฒนาการสอนอ่านใน							
	ระดับประถมศึกษา	3.60	1.21	มาก	3.91	0.85	มาก	1.55
4	การนิเทศการศึกษาใน							
	โรงเรียนประถมศึกษา							
	ชั้นสูง	4.14	1.08	มาก	4.23	0.88	มาก	0.45
5	สัมมนาการประถมศึกษา	4.01	1.15	มาก	3.91	1.01	มาก	0.45
6	วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต	3.84	1.01	มาก	3.94	0.76	มาก	3.50
7	พื้นฐานทางปรัชญา							
	การศึกษา	3.75	0.93	มาก	3.60	1.05	มาก	0.75
8	ภาษาอังกฤษบัณฑิต							
	ศึกษา	2.85	1.06	ปานกลาง	2.83	1.15	ปานกลาง	0.08
9	สถิติประยุกต์ทาง							
	พฤติกรรมศาสตร์	3.42	0.80	ปานกลาง	3.66	0.80	มาก	1.41
10	มูลสารการวิจัยทาง							
	พฤติกรรม	3.24	1.05	ปานกลาง	3.56	0.70	มาก	1.88
11	การประถมศึกษา วิชา							
	(Practicum)	3.45	0.91	ปานกลาง	3.78	0.67	ปานกลาง	1.10
12	การสร้างและประเมินผล							
	หลักสูตร	4.24	0.91	มาก	3.89	0.92	มาก	1.46
13	ทฤษฎีหลักสูตร	3.50	1.08	ปานกลาง	3.55	0.89	ปานกลาง	0.19

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
14	การพัฒนาการสอนศิลป ภาษาในระดับประถม ศึกษา	4.50	1.21	มาก	4.17	0.99	มาก	0.35
15	การพัฒนาการสอน คณิตศาสตร์ในระดับ ประถมศึกษา	3.42	1.44	ปานกลาง	4.00	1.08	มาก	1.61
16	การพัฒนาการสอน สังคมศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.66	1.27	มาก	4.10	1.29	มาก	1.06
17	การพัฒนาการสอน วิทยาศาสตร์ในระดับ ประถมศึกษา	3.86	1.08	มาก	4.44	0.63	มาก	2.42
18	การพัฒนาการสอน พลศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.46	1.22	ปานกลาง	3.77	1.37	มาก	0.68
19	การพัฒนาการสอน ภาษาอังกฤษในระดับ ประถมศึกษา	2.83	1.83	ปานกลาง	2.78	1.48	ปานกลาง	0.08
20	การพัฒนาการสอน ศิลป์ในระดับ ประถมศึกษา	2.82	1.30	ปานกลาง	2.66	1.02	ปานกลาง	0.40

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
21	การพัฒนาการสอน สู่ศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.43	1.16	ปานกลาง	4.00	0.85	มาก	1.58
22	หลักสูตรและการเรียน การสอนสำหรับเด็กเล็ก	3.74	1.20	มาก	3.92	1.08	มาก	0.47
23	กระบวนการกลุ่มในการ เรียนการสอน	4.49	0.74	มาก	4.50	0.60	มาก	0.05
24	การวิเคราะห์หนังสือ แบบเรียนประถมศึกษา	3.22	1.37	ปานกลาง	3.26	1.24	ปานกลาง	0.11
25	การสอนเขียนและการ สะกดคำในระดับ ประถมศึกษา	3.41	1.28	ปานกลาง	4.05	0.69	มาก	3.50 ^{**}
26	วิจารณ์การวิจัยการ ประถมศึกษา	3.50	0.69	ปานกลาง	3.15	0.77	ปานกลาง	1.58
27	การศึกษาภาคสนาม	3.44	1.24	ปานกลาง	4.07	0.73	มาก	2.03 [*]
28	การสอนอ่านเพื่อ ซ่อมเสริม	3.64	0.67	มาก	3.56	0.53	มาก	0.30
29	การศึกษาค้นคว้า โดยอิสระ	3.55	1.12	ปานกลาง	3.67	0.82	มาก	0.43
30	มูลสารจิตวิทยา การศึกษา	3.62	1.33	มาก	4.00	0.93	มาก	0.80

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
31	มาตรฐานและการประเมินผลทางพฤติกรรม	4.00	1.05	มาก	4.00	0.76	มาก	0.00
32	การบริหารโรงเรียน	3.97	0.97	มาก	4.00	0.65	มาก	0.12
33	การสอนแบบโปรแกรม	3.52	1.21	ปานกลาง	3.39	1.14	ปานกลาง	0.41
34	สื่อการสอนระดับประถมศึกษา	3.83	1.15	มาก	3.77	0.73	มาก	0.19
35	การพัฒนาโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน	3.33	0.89	ปานกลาง	3.73	0.90	มาก	1.07

* $P < .05$ ** $P < .01$

จากตารางที่ 18 แสดงว่าในจำนวน 35 รายวิชาที่ครูศาสตรมหาบัณฑิตระบุว่าได้เรียนนั้นมีความจำเป็นต้องนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง สำหรับรายวิชาการสอนเขียนและการสะกดคำในระดับประถมศึกษา และรายวิชาการศึกษาค้นคว้าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและที่ปฏิบัติงานสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความเห็นว่าจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และระดับ .05 ตามลำดับ

กลุ่มที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่าจำเป็นระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เห็นว่าจำเป็นระดับมาก

รายวิชาอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว เมื่อวิเคราะห์ในเชิงวิชาสถิติครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่มีความเห็นในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และที่ปฏิบัติงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่ารายวิชาที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานมาก คือรายวิชา สื่อการสอนระดับประถมศึกษา การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา มาตรฐานและการประเมินผลทางพฤติกรรม มูลสารจิตวิทยาการศึกษา การสอนอ่านเพื่อซ่อมเสริมกระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน หลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับเด็ก การพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษา การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา การพัฒนาการสอนศิลปภาษาในระดับประถมศึกษา การสร้างและประเมินผลหลักสูตร พื้นฐานทางปรัชญาการศึกษา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สัมมนาการประถมศึกษา การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาชั้นสูง การพัฒนาการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา และหลักการพัฒนาหลักสูตร สำหรับรายวิชาอื่นนอกจากนี้ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มประเมินว่ามีความจำเป็นนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับปานกลางถึงระดับมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูศาสตรมหาบัณฑิต
ที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และในสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัยต่อรายวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ได้เรียนแต่จำเป็นต้อง
ใช้ในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
1	การประณมศึกษาวินิต (Practicum)	3.75	1.18	มาก	3.64	1.06	มาก	0.35
2	การสร้างหลักสูตร และประเมินผลหลักสูตร	3.18	1.18	ปานกลาง	3.25	0.87	ปานกลาง	0.21
3	การนิเทศการฝึกสอน	3.70	1.06	มาก	3.35	1.02	ปานกลาง	1.46
4	ทฤษฎีหลักสูตร	3.38	1.41	ปานกลาง	3.41	0.79	ปานกลาง	0.09
5	การพัฒนาการสอนศิลป ภาษาในระดับประถม- ศึกษา	3.53	1.34	ปานกลาง	3.40	1.60	ปานกลาง	0.38
6	การพัฒนาการสอน คณิตศาสตร์ในระดับ ประถมศึกษา	2.59	1.25	ปานกลาง	3.25	1.34	ปานกลาง	1.61
7	การพัฒนาการสอน สังคมศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.75	1.29	มาก	3.00	1.30	ปานกลาง	1.97
8	การพัฒนาการสอน วิทยาศาสตร์ในระดับ ประถมศึกษา	2.93	1.46	ปานกลาง	2.84	1.34	ปานกลาง	0.22

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
9	การพัฒนาการสอน พลศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.09	1.27	ปานกลาง	2.77	1.29	ปานกลาง	0.97
10	การพัฒนาการสอน ภาษาอังกฤษในระดับ ประถมศึกษา	3.18	1.51	ปานกลาง	2.88	1.20	ปานกลาง	0.95
11	การพัฒนาการสอนศิลปะ ในระดับประถมศึกษา	3.14	1.28	ปานกลาง	2.78	1.14	ปานกลาง	1.00
12	การพัฒนาการสอนดนตรี ในระดับประถมศึกษา	2.71	1.46	ปานกลาง	2.73	1.23	ปานกลาง	0.07
13	การพัฒนาการสอน สุขศึกษาในระดับ ประถมศึกษา	3.00	1.34	ปานกลาง	3.05	1.36	ปานกลาง	0.14
14	หลักสูตรและการเรียน การสอนสำหรับเด็ก	3.42	1.46	ปานกลาง	3.71	1.19	มาก	0.81
15	กระบวนการกลุ่มใน การเรียนการสอน	4.22	0.83	มาก	3.95	0.86	มาก	1.07
16	การศึกษานวัตกรรม ทางการประถมศึกษา	3.29	1.11	ปานกลาง	4.09	0.67	มาก	0.77

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
17	การวิเคราะห์หนังสือ แบบเรียนประถมศึกษา	3.95	1.35	มาก	3.66	1.07	มาก	0.70
18	การสอนเขียนและการ สะกดคำในระดับ ประถมศึกษา	3.17	1.39	ปานกลาง	3.62	1.45	มาก	0.98
19	การศึกษาสำหรับเด็ก พิเศษในระดับ ประถมศึกษา	2.84	1.50	ปานกลาง	3.66	1.26	มาก	0.27
20	อุปกรณ์การสอนการ เรียนด้วยตนเองใน ระดับประถมศึกษา	3.52	1.22	ปานกลาง	3.66	1.10	มาก	0.54
21	ความรู้เกี่ยวกับเด็ก สำหรับพ่อแม่และ ผู้ปกครอง	3.13	1.31	ปานกลาง	3.39	1.29	ปานกลาง	0.87
22	วิจารณ์การวิจัยการ ประถมศึกษา	3.11	1.01	ปานกลาง	3.80	0.83	มาก	0.88**
23	การศึกษาภาคสนาม	3.09	1.09	ปานกลาง	3.05	1.03	ปานกลาง	0.13
24	การจัดการศึกษา สำหรับเด็กเรียนช้า	3.29	1.27	ปานกลาง	3.70	1.21	มาก	1.45
25	การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก สามารถพิเศษ	3.18	1.32	ปานกลาง	3.68	1.14	มาก	1.77

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย		t		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$		S.D.	ความหมาย
26	การสอนอ่านเพื่อ ซ่อมเสริม	2.75	1.80	ปานกลาง	3.50	1.39	ปานกลาง	1.95
27	กระบวนการจำลอง และการสอนแบบจุดภาค ในระดับประถมศึกษา	3.04	1.26	ปานกลาง	3.00	1.11	ปานกลาง	0.15
28	การศึกษาค้นคว้าโดย อิสระ	3.15	1.23	ปานกลาง	3.35	1.11	ปานกลาง	0.58
29	การจัดฝึกอบรมครู ประถมศึกษา	3.26	1.05	ปานกลาง	3.78	0.97	มาก	0.72
30	การวิเคราะห์หลักสูตร ประถมศึกษา	3.75	1.15	มาก	3.93	0.83	มาก	0.42
31	ปัญหาสำคัญปัจจุบัน ทางการประถมศึกษา	4.06	0.94	มาก	4.26	0.82	มาก	1.00
32	สัมมนาการสอนวิชา ต่าง ๆ ในระดับ ประถมศึกษา	3.87	0.68	มาก	3.36	1.22	ปานกลาง	2.32*
33	มูลสารจิตวิทยา การศึกษา	3.67	0.88	มาก	3.84	0.75	มาก	0.40
34	มาตรการรวมและการ ประเมินผลทาง พฤติกรรม	3.56	1.01	มาก	3.72	0.68	มาก	0.95

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	รายวิชา	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
35	การบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา	3.64	1.06	มาก	3.05	1.13	ปานกลาง	1.87
36	การสอนแบบโปรแกรม	3.27	1.03	ปานกลาง	3.47	0.83	ปานกลาง	0.63
37	สื่อการสอนระดับ ประถมศึกษา	3.80	1.16	มาก	4.00	0.63	มาก	0.10
38	การพัฒนาโปรแกรม สุขภาพในโรงเรียน	3.38	1.12	ปานกลาง	3.32	1.11	ปานกลาง	0.53

* $P < .05$ ** $P < .01$

จากตารางที่ 19 แสดงว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และที่ปฏิบัติงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความเห็นต่อรายวิชาเลือกต่าง ๆ ที่มิได้เลือกเรียน แต่มีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ในขอบเขตเนื้อหาของรายวิชาเหล่านั้น ในการปฏิบัติงานประเมินอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก รายวิชาที่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และที่ระดับ .05 คือรายวิชาวิจารณ์การวิจัยการประถมศึกษา และรายวิชาสัมมนาการสอนวิชาต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาตามลำดับ ส่วนรายวิชาอื่น ศาสตรมหาบัณฑิตมีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วประเมินได้ว่าครูศาสตรมหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มมีความเห็นใกล้เคียงกันต่อความจำเป็นต้องใช้ความรู้ในขอบข่ายของรายวิชาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานทุกรายวิชา

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของครูศาสตรมหาบัณฑิต
ที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และในสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัยต่อปัญหาในการปฏิบัติงาน

ลำดับ	ปัญหาในการ ปฏิบัติงาน	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ			สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย			t
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	
1	สุขภาพไม่สมบูรณ์	1.57	0.80	น้อย	1.97	0.92	น้อย	2.05**
2	พื้นฐานความรู้ยังไม่ เพียงพอ	1.92	0.93	น้อย	2.00	0.80	น้อย	0.47
3	ไม่พอใจสายงานหรือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	2.28	1.00	น้อย	2.00	0.84	น้อย	1.65
4	สายงานไม่ตรงกับ สาขาวิชาที่เรียนมา	2.30	1.14	น้อย	1.16	0.78	น้อยที่สุด	3.40**
5	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์	2.64	0.93	ปานกลาง	1.69	0.80	น้อย	3.94**
6	ขาดแคลนบุคลากร และผู้ร่วมงานที่เข้มแข็ง	3.04	1.01	ปานกลาง	2.06	1.11	น้อย	4.08**
7	ปริมาณงานมากเกินไป	3.18	1.00	ปานกลาง	3.09	1.34	ปานกลาง	0.38
8	ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุน	2.34	1.02	น้อย	1.89	0.99	น้อย	2.05*
9	ขาดเสรีภาพในการ แสดงออกทางวิชาการ	2.51	1.22	น้อย	1.89	0.93	น้อย	3.10**
10	ขาดแคลนแหล่งวิทยา- การที่จะค้นคว้าหรือ ปรึกษาหารือได้สะดวก	3.36	1.05	ปานกลาง	2.31	0.93	น้อย	5.25*

* P < .05

**P < .01

จากตารางที่ 20 แสดงว่าครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ระดับน้อยถึงปานกลาง และส่วนมากประเมินได้ว่ามีปัญหาในระดับแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในด้านการขาดแคลนแหล่งวิทยากร การขาดแคลนบุคลากรหรือผู้ร่วมงานที่เข้มแข็ง การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ การขาดเสรีภาพในการแสดงออกทางวิชาการ และปัญหาในเรื่องสายงานที่ปฏิบัติไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา กลุ่มที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีปัญหาในระดับน้อยกว่ากลุ่มที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และในเรื่องสุขภาพไม่สมบูรณ์ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือมีปัญหาในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ยกเว้นในเรื่องปริมาณงานมากเกินไป ครุศาสตร์มหาบัณฑิตทั้งสองกลุ่มประเมินว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง

ตอนที่ 5 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครุศาสตร์มหาบัณฑิตในทางสร้างสรรค์คุณภาพและประสิทธิภาพครุศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษาโดยเรียงลำดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความถี่จากมากไปน้อย

1. ด้านหลักสูตร

1. ควรปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและหลักสูตรประถมศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
2. ควรปรับให้ผู้เรียนได้ความรู้เกี่ยวกับการประถมศึกษาให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้นและไม่ซ้ำซ้อนกับการเรียนในระดับปริญญาตรี
3. ควรเปิดวิชาเลือกโดยเฉพาะด้านการประถมศึกษาให้ชนิดใดเลือกเรียนเพิ่มขึ้น เพราะเท่าที่ผ่านมาหลายวิชาในหลักสูตรไม่มีเปิดสอน
4. ควรเน้นมูลสารการวิจัยทางพฤติกรรมเพิ่มขึ้น
5. ควรเน้นเทคนิคการสอนแนวใหม่และใช้นิเทศการสอนได้

6. ควรเน้นเรื่องสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ทั้งหลักการและการ
ประยุกต์ให้

7. ควรรวมสายวิชาที่คล้ายคลึงกัน เข้าด้วยกัน

8. ควรเปลี่ยนการฝึกงานจากการฝึกสอน เป็นการทดลองสอนโดยวิธี
สอนหลาย ๆ แบบ

9. หลักสูตรไม่ควรอ้างอิงภาควิชาอื่นเกินไป

2. ด้านการสอน

1. ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว แต่ควรเน้นการใช้วัฏกรรมทางการ
ศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์มากขึ้น

2. การมอบงานให้ฝึกสอนควรระบุขอบข่ายและจุดมุ่งหมายของงาน
ให้ชัดเจนตลอดจนแนะนำแหล่งวิทยากรเพื่อประสิทธิภาพของงาน

3. ควรมีทัศนศึกษาสภาพการศึกษาท้องถิ่นต่าง ๆ โดยเฉพาะในชนบท
เพื่อนำมาวิเคราะห์หาวิธีการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้เหมาะสมและเป็น
ไปได้กับสภาพของท้องถิ่น

4. รายวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสอน ควรเน้นวิธีสอนมากกว่าทฤษฎี
เพื่อนำไปใช้ในการสอนให้ได้ผลดี

5. รายวิชาที่ไม่จำเป็นต้องให้ฝึกสอนทำอุปกรณ์การสอนไม่ควรกำหนดให้
ฝึกสอนทำ

6. ควรสอนให้ได้เนื้อหาครบตามสัปดาห์รายวิชายิ่งขึ้น

7. เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ควรให้ฝึกสอนได้แสดง
ความคิดเห็นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

8. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ให้เหมาะสมกับ
การเรียนระดับนี้

9. วิชาภาษาอังกฤษบัณฑิตศึกษา ควรปรับปรุงการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
เหมือนการสอนแบบเข้มข้นของสถาบันเอกชนต่าง ๆ

10. เมื่อสอบเสร็จควรเฉลยแนวตอบให้ผู้เรียนทราบด้วย

3. คำนูสอน

1. ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและคุณธรรมของครู
2. อาจารย์ผู้สอนควรมีประสบการณ์การสอนในระดับประถมศึกษาใน
ชนบทท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อเข้าใจสภาพปัญหาที่มีผลกระทบต่อการสอนยิ่งขึ้น
3. อาจารย์ผู้สอนควรมีความสามารถสาธิตการสอนเป็นแบบอย่างที่น่าสนใจ
นำไปปฏิบัติงานให้ได้ผลดี
4. ควรเปิดโอกาสให้ความใกล้ชิดและความช่วยเหลือทางวิชาการ
แก่นิสิตมากยิ่งขึ้น

4. คำนูเรียน

1. ควรมีส่วนร่วมการทำงานที่เกี่ยวข้องมาก่อน และควรมีเกณฑ์
คัดเลือกผู้สอนใจนำวิชาการค่านการประถมศึกษาไปใช้และเผยแพร่
2. ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ค่านการประถมศึกษาซึ่งกันและกัน
มากยิ่งขึ้น ไม่ควรมีการห่างเหินกันด้วยตำแหน่งหน้าที่การงานหรือสถาบันที่สำเร็จการศึกษา
ในระดับปริญญาตรี
3. ผู้ที่มีประสบการณ์ค่านการประถมศึกษาควรเสนอแนะข้อมูล เพื่อเป็น
ประโยชน์ทางวิชาการแก่ภาควิชาและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ
4. ผู้เรียนควรเรียนเต็มเวลาจะทำให้ไม่เกิดปัญหาในการเรียนและจะทำให้
ให้ผู้เรียนมีคุณภาพค่านวิชาการประถมศึกษายิ่งขึ้น
5. ผู้เรียนควรมีความสนใจทางการประถมศึกษาและขยันศึกษาค้นคว้า
สังเกต และเอื้อเฟื้อทางวิชาการซึ่งกันและกัน
6. ควรให้ผู้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นต่างไกลมีโอกาสเข้าเรียนมากขึ้น

5. ด้านการจัดบริการของคณะครุศาสตร์และมหาวิทยาลัย

1. โดยทั่วไปเห็นว่าดี แต่ภาควิชาควรจัดห้องทำงานให้นิสิตพร้อมด้วยเอกสารประกอบการค้นคว้าตลอดจนสื่อการเรียนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
2. บริการของห้องสมุดคณะครุศาสตร์ควรปรับปรุงโดยเฉพาะตำราที่เกี่ยวข้องและเขียนเป็นภาษาไทยควรมีเพิ่มขึ้น
3. ควรจัดหาทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตเพิ่มขึ้น
4. ควรมีการประชุมสัมพันธชาวสารของมหาวิทยาลัยแก่นิสิตในทุกด้าน
5. ควรให้ความสนใจแก่นิสิตปริญญาโทเพิ่มขึ้น
6. ควรจัดระบบการเข้าพบอาจารย์ให้นิสิตได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการสื่อสารทางวิชาการ และข่าวสารระหว่างมหาวิทยาลัยกับผู้สำเร็จการศึกษา อย่างน้อยปีละครั้ง
2. ควรมีวันนัดพบกันระหว่างนิสิตที่กำลังศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว และคณาจารย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. ควรเปิดหลักสูตรระยะสั้นให้ผู้สนใจได้เข้าเรียนหรือเรียนทางไปรษณีย์
4. ในฐานะที่ภาควิชาประถมศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรทางการประถมศึกษา ควรขยายบทบาททางวิชาการให้กว้างขวางยังระดับท้องถิ่นต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น
5. ควรเปิดสอนระดับคุณวุฒิปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษา